

Siri Søftestad og Inger Lise Andersen, redaktører:

Seksuelle overgrep mot barn Traumebevisst tilnærming

Målet med boken er å gi inspirasjon og mot til å arbeide i henhold til en traumebevisst tilnærming med barn som har vært og blir utsatt for seksuelle overgrep.

I tillegg er de generelle prinsippene i denne tilnærmingen også nyttige som grunnlag for all kommunikasjon mellom tannlege og pasient.

I tannhelsetjenesten arbeider vi med traumatiserte barn mens de er barn, og vi møter dem også etter at de er blitt voksne.

Som tannhelsepersonell utfordrer vi noe av det som kan være vanskeligst for personer med denne type opplevelser bak seg, gjennom vårt tette fysiske nærvær. Følelsen av underlegenhet når man ligger bakover i tannlegestolen kan trigge atferd som både kan gjøre den tekniske tannbehandlingen vanskelig, og som også gjør kommunikasjonen sårbar. Det er lett som tannhelsepersonell å «trå feil» i behandlingssituasjoner eller ved samtale rundt livsstil og tannhygiene. Innsikt og kunnskap om traumebevisst til-

nærming vil for tannhelsepersonell derfor kunne ha stor nytte i arbeidet med å hjelpe disse sårbare pasientgruppene til å ha god tannhelse gjennom livet.

Boken er delt i tre. Del en, kapittel 1–4, beskriver kunnskapsstatus og grunnlaget for traumebevisst tilnærming. Kapittel to beskriver seksuelle overgrep mot barn i et historisk perspektiv. Kapittel tre om traumebevisst tilnærming er det viktigste kapittelet for tannhelsepersonell.

I begrepet traumebevisst tilnærming ligger blant annet at vi ikke skal ha fokus på traumene men at vi skal være bevisst på at barnet eller personen er traumatisert. De tre grunnpilarene i traumebevisst omsorg er trygghet, relasjon og affektregulering. Grunnpilarene blir beskrevet og forklart i boken.

Grunnleggende i traumebevisst tilnærming er også hvordan man kan hjelpe barn eller voksne til å regulere overveldende følelser. Toleransevinduet er et sentralt element i dette, og gir en forståelse av hvordan affektene påvirker atferd. Dette er absolutt noe vi kan se hos både barn og voksne når de er til tannbehandling. Kapittel fire forklarer nevrobiologiske prinsipper på en veldig lettfattelig måte som gjør det enkelt å forstå selv, og også å kunne forklare til pasienter.

Bokens del to omhandler blant annet utredning av seksuelle overgrep, unge overgripere og utbrenthetsproblematikk blant dem som jobber innen feltet. De som er overgripere er også våre pasienter i tannlegestolen og det er nyttig å få økt kunnskap også om dette.

Del tre består av fem kapitler som handler om praktiske utfordringer og muligheter ved bruk av traumebevisst omsorg. Ikke alle kapitler er like relevante for oss som jobber i tannhelsetjenesten, men den grunnleggende forståelsen og tilnærmingen er noe som bør være obligatorisk kunnskap for alle tannleger og tannpleiere. I arbeidet med traumatiserte mennesker ser man dessverre for ofte at tannhelsepersonell mangler denne kunnskapen, noe som gjør at pasientene opplever seg nedverdige og tannbehandlingen blir en retraumatisering.

Tannlegen kan ha de beste intensjoner om et godt behandlingsresultat for pasienten, men uten å forstå sentrale mekanismer kan man lett skade mere enn å hele. Kunnskap og holdninger som kan forhindre at pasienter opplever dette er godt beskrevet i denne boken.

Boken anbefales.

Tiril Willumsen

Oslo: Universitetsforlaget; 2014. 217 sider.
ISBN: 9788215023854

■ Nye bøker og anmeldelser

Tidendes redaksjon mottar et stort antall bøker, både om odontologi og andre fagområder innen helse, samt helse og samfunn med ulike vinklinger, fra forlag i inn- og utland. Mange av disse er det ikke aktuelt for Tidende å anmelde, mens mange sendes til anmeldelse. Det blir derfor jevnlig anmeldt et antall bøker i Tidende under Boknytt. Ofte går det imidlertid noe tid fra boken kommer ut til anmeldelsen foreligger.

For å gjøre bokutgivelser kjent for Tidendes lesere, presenterer vi bøker, både odontologiske fagbøker og de som omhandler andre temaer, med en kort omtale basert på vaskeseddelen fra forlaget, under vignetten Nye bøker. Presentasjonen kommer på det språket boken er skrevet; det være seg norsk, svensk, dansk eller engelsk, og er ledsaget av et bilde av bokens forside.

En presentasjon under Nye bøker i Tidende er ingen garanti for at det kommer en anmeldelse av boken senere, samtidig som det heller ikke utelukker en anmeldelse i en senere utgave.